Ꙋрмарѣ Манифестꙋлꙋй

Прин ачесте мижлоаче ї́й пот ѫнкъ винде ка грешелиле компатріоцилор сѫй ши афери кръїа Полоніей де опъймѫнтътоариле ꙋрмърй але ꙋней криминалниче орбирй. Дꙋпъ чи лѣм ꙟсемнат ачѣ сѫнгꙋръ кале а мѫнтꙋирей, ной фачем кꙋноскꙋт тꙋтꙋрор дин крединчошії ноштри сꙋпꙋшй ачест акт а клеменцей (ꙟндꙋрърей) ноастре; Ї́й тот де ѡдатъ вор веде ши не клинтита ноастръ воинцъ де а цине нежигнирѣ дрептꙋрилор Тронꙋлꙋй ши а патріей, ши хотърѫрѣ ноастръ асемине не стръмꙋтатъ а ерта рътъчириле, че сар ръскꙋмпъра прин пърере де рꙋ. Росіенилор! пилда сꙋверанꙋлꙋй вострꙋ фіевъ повъцꙋитоаре. Ꙟтрꙋ тоате съ ꙋрмезъ дрептатѣ фъръ ръсплътире; не клинтитъ статорничіе ꙟлꙋпта пентрꙋ чинстѣ ши интересꙋл статꙋлꙋй, ѫнсъ фъръ ꙋръ пентрꙋ ниште противничй ꙟшелацй; педѣпсъ нꙋмай продоситорилор, ꙗр ла ачій дин сꙋдиції ноштри а кръіей Полоніей, карій аꙋ рѫмас крединчошй џюрѫмѫнтꙋлꙋй лор, сѫсе арѫте блѫндецъ ши пріинцъ; ши кꙋ ꙋн кꙋвѫнт, грабникъ ꙟмпъкаре кꙋ тоцй ачій, чи сѫвор сꙋпꙋне даторіилор сале. Вой вецй плини нѣдеждиле ноастре, прекꙋм пꙋрꙋрѣ пѫнъ астъзй лѣцй ꙟмфіинцат. Нимик съ нꙋ тꙋлбꙋре лиништѣ воастръ. Резимацй нѣдеждѣ ꙟн Дꙋмнезеѣска проніе, карѣ ничй ѡдинеоаръ наꙋ ꙟчетат де а ꙋмбри пе Россіа кꙋ бине кꙋвѫнтъриле сале, ши ꙟтемеацй ꙟтрѣга воастръ ꙟкредере ꙟн Монархꙋл вострꙋ, кареле кꙋноаште тоатъ ꙟтиндерѣ ши сфинцѣніа ꙟдаторирилор чей орѫндꙋеск. Не жигнита пъстраре де дигнитатѣ (чинстѣ) короней сале, де ꙟтрецимѣ ꙟмперіей, прекꙋм ши де чинстѣ нꙋмелꙋй Росіан.

Датꙋсаꙋ ꙟн Сан Петерсбꙋрг ла доаспрезечѣ зи а лꙋней лꙋй декем., анꙋл мѫнтꙋирій ѡміе опт сꙋте тріизечй, ши ал шѣселе ан ал Домніей ноастре.

(Пекълит)

Николай

Ꙋрмарѣ Холерей Морбꙋс

Спре депъртарѣ ачестор ꙟмпіедекърй, есте де требꙋинцъ съ дескизъ ꙟвѫнъ ѡ ларгъ гаꙋръ ꙟкѫт сѫнџеле кꙋргѫнд ꙟдестꙋл, съ поатъ адꙋче ꙟграбъ ши не грешит аштептатꙋл фолос. Де ачѣ ꙋнеорй де липсе есте сѫсе фрече мѫна кꙋ періе, кꙋ спирт че съ зиче волатил, ши де мꙋлте орй се ꙟтребꙋинцѣзъ кꙋ маре исправъ вꙋй де мѫнъ кꙋ апъ калдъ ши мꙋштар, саꙋ кꙋ ченꙋшъ ши саре.

Лꙋарѣ де сѫнџе локалъ прин липиторй, прин сꙋгътоареле де сѫнџе вентꙋзе, прин харагме. ш.ч.л.

Деасꙋпра бꙋрикꙋлꙋй, ла лингꙋрѣ дꙋпъ ꙟдрептарѣ мацꙋлꙋй де доꙋъпризъче деџете мꙋлцимѣ асеминѣ доринца докторилор, май вѫртос дѣка кꙋрџерѣ сѫнџелꙋй дꙋпъ липиторй съ цинѣ кѫтева чѣсꙋрй кꙋ калде ѡбложирй.

2 Каломелꙋ ꙟмарй дꙋрй, дꙋпъ лꙋарѣ де сѫнџе кꙋ дрепт есте вредник съ ціе чел ꙟтѫю лок, фіинд къ афаръ дин антифлогистика са ꙟсꙋшире, ачеста петрекѫнд ꙟчеле май сꙋпцирй васе, десфаче гръмъдителе ꙟтрѫнсиле ꙋмезеле, ꙟкꙋериле, ши есте чел май бꙋн мижлок спре дешъртарѣ венинꙋлꙋй. Ачеста требꙋе сѫсе дѣ болнавꙋлꙋй ꙟдатъ дꙋпъ ꙟдестꙋлъ лꙋарѣ де сѫнџе, ꙟпраф кꙋ захар саꙋ гꙋм арабическ дела 10 пѫнъ ла 20 гране ла тоате патрꙋ саꙋ доꙋъ чѣсꙋрй дꙋпъ ꙟтѫмплърй, пѫнъ нꙋ сѫвор ꙟмпꙋцина сеꙋ нꙋ вор ꙟчета де съ вѫршит симптомеле тарй. Ꙗр кѫнд сіва ꙟтѫмпла съ версе болнавꙋл коломелꙋл — атꙋнчй дꙋпъ ꙟдемнарѣ сфатꙋлꙋй докторилор требꙋе се аместече дела 15 пѫнъ ла 20 гране де ачѣста кꙋ міере ши сꙋ ꙋнгъ лимба.

3 Ꙗр дѣкъ дꙋпъ лꙋарѣ де сѫнџе ва ꙟмпꙋцина чиневаш мꙋлцимѣ сѫнџелꙋй ши опорнирѣ лꙋй спре органеле дин лъꙋнтрꙋ ши ꙟ кърцй каселе мистꙋитоаре де некꙋръцій ши де ꙋмезелиле юцй, атꙋнчй требꙋе фъръ зъбавъ се ꙟтребꙋинцезе мꙋчилагинозе ши олеіоасе ꙋсей прин гꙋръ ши глистирꙋрй. Ка съ ꙋрмезе мꙋкоаселе фецѣ але органелор хрѫнитоаре, ка съ слъбѣскъ тиндерѣ неврилор кꙋ афіон, адекъ ꙟтрꙋ ѡ ꙋнгіе де исмъ, дꙋ

мелисъ сѣꙋ нꙋмай де апъ дела 40 пънъ ла 60 пикътꙋрй де стрекꙋраре. Кꙋ сироп де налбъ маре, сѣꙋ май бине ꙟн 2 ꙋнгїй де мꙋчинагиноѯ де кокт, де овъс, арпъкашй сѣꙋ алте, де амїилон, де ръдъчинъ де салеп, сѣꙋ де налбъ маре фъкꙋтъ, ашиждерѣ се поате да болнавꙋлꙋй афїон ꙟпраф, сѣꙋ еѯстракт де мъсълариць, дин чел динтѫю дела 1 пънъ ла 4, ши дин чел де ал доиле дела 1 пън ла 3 гране, ꙋне орй ꙟтрꙋ ѡ зи ши ѡ ноапте. Кѫнд органеле хрънитоаре сѫнт мꙋлт ꙟтърътате, дꙋпъ фирѣ ши симптомеле холерей, поате чиневаш се ꙟтрїбꙋинцеѯе пе динафаръ кꙋ фолос ꙋнт де мъсълариць де ѡ цꙋмътате пънъ ла 1 ꙋнгїе де доꙋъ саꙋ май мꙋлте орй пе зи.

1 Мижлоачеле Еписпастиче ши антиспастиче, пе динафаръ причинꙋинд ꙟпотривъ ꙟтърътаре, прѣг кꙋм ам зиче болнъвичоаса ꙟтърътаре дин лъꙋнтрꙋ афаръ, ѡ ꙟпꙋцинѣѯъ ши ѡпрекꙋрмѣѯъ. Лѫнгъ ачѣста вешикъториле ши пꙋнериле де мꙋщарй пентрꙋ зъбавничъ лꙋкрарѣ лор нꙋ саꙋ арътат атѫт де фолоситоаре ꙟ лꙋкраре, кѫт аꙋ ажꙋтат ла асеминѣ ꙟтѫмпларе ꙋнцериле ла лингꙋрѣ кꙋ спирт де саре нитрикъ кꙋ шербете мꙋете ꙟн апъ калдъ пꙋсе пе стомах, Моѯъ мꙋетъ пꙋсе деасꙋпра бꙋрикꙋлꙋй. Ачесте дин ꙋрмъ мижлоаче аꙋ поприт де мꙋлте орй челе май тарй спасмосꙋрй. Иар кѫнд боала аꙋ фост май ꙋшоаръ, катапласма де оцът ши ракїꙋ пꙋсе деасꙋпра ла пѫнтече ши ла лингꙋрѣ, сакꙋлеце плине де ченꙋше калдъ ши катапласме де ербꙋрй наркотиче нꙋмите Ера ꙟдестꙋле се ꙟн тоаркъ кълдꙋра, се ꙟчетеѯе бърсарѣ ши спасмосꙋриле. Асꙋпра рѫчелей мѫнилор ши пичоарелор требꙋе съсе фриче тот трꙋпꙋл болнавꙋлꙋй кꙋ ракїꙋ ши спирт калд камфорат ши сепонат ши съл акопере кꙋ плапоме калде. Бъиле калде (нꙋ май пꙋцин де 32 граде дꙋпъ а лꙋй Реомꙋр мъсꙋръ де кълдꙋръ) орй ꙟмпреꙋнъ кꙋ алте ажꙋтътоаре лѣкꙋрй, саꙋ ꙋна песте алта ꙟтребꙋинцѫндꙋсе дꙋпъ ꙟтѫмплърй, одихнеск система пїелей ши кꙋ ꙟмпреꙋнъ пътимире ꙟ блѫнѯеск ꙟтърътарѣ неврилор. Ꙟ бае бине есте съ адаогъ чиневаш саре нꙋмитъ алкаликъ, ши кѫнд ачѣста нꙋ се афлъ, ченꙋшъ ши ербꙋрй ароматиче. Ꙟтребꙋинцарѣ де абꙋрй де оцет (тꙋрнѫндꙋсе пе кърѫмидъ ꙟфїербѫнтатъ, болнавꙋл акоперит кꙋ калд акоперемѫнт, поате съ ꙟмплинѣскъ де съвѫршит локꙋл бъилор ꙋнде нꙋ есте кꙋ пꙋтинцъ съсе факъ бъй). Иар спре потолирѣ сетей чей мꙋлте а болнавилор пот се бѣ ръкоритоареле докторїй де май сꙋс ꙟмичй сорбирй ши пре кѫт се поате май рар, кѫчй мꙋлтъ бъꙋтꙋръ адаоџе дꙋрериле май мꙋлт ши бърсътꙋра.

(Ва ꙋрма)

Ꙟщїинцаре

Д. Виктор де Кюним, Професор де пансїон ꙟн орашꙋл Бꙋїй, фаче ꙟдеобще кꙋноскꙋте нꙋмиле Сколерилор, карїй ꙟн Еѯаменꙋл шесе лꙋнїей дин ꙋрмъ саꙋ ꙟмвредничит де лаꙋдъ пентрꙋ бꙋна лор сѫргꙋинцъ, ши зилосꙋл ꙟн фелюрй де ꙟмвъцътꙋрй; нъдъждꙋинд прин ачѣста, къ пъринцїй ачелор Сколерй, вор виде кꙋ бꙋкꙋрїе нꙋмиле фїилор сей ꙟсоците де лаꙋдъ, ка ѡ ꙋрмаре чарпꙋте да ꙟдемн де акꙋма ꙟнаинте ачелора, карїй наꙋ авꙋт ачеѧшй трацере кътръ ꙟмвъцътꙋрй.

Нꙋмиле сколерилор ꙋрмѣѯъ дꙋпъ класе, ꙟчепѫнд кꙋ ачїй чи сꙋафлъ май сꙋс:

Ꙟн класꙋл ал трїиле: Н. Дїаманди, К. Здровиш, П. Бръескꙋ, С. Миклескꙋ: дин граматикъ, Историе, Географїе, Оферъ, ꙟмвъцътꙋрй мораличе ши дин аналисꙋл граматикал.

Ꙟн класꙋл ал патрꙋле, Пандели Антон, Костакй Вѫрнав, филаделф Кюним, Василїе Алеѯандри, Михаил Россет: дин Граматикъ, Историа натꙋралъ, митологїе, челе ꙟтѫй даторїй але фїилор ши дин аналис.

Ꙟн ал 5-ле клас: К. Димитрїꙋ, Т. Бръескꙋ, Д. Миклескꙋ, Б. Маврокордат, А. Торга, Г. Оатꙋ: дин Граматикъ, фабꙋле, чели жнтѫй даторй але фїилор ши дин Калиграфїе.

Ꙟн ал 6-ле клас: Д. Никола, А. Пано, І. Бръништѣнꙋ, П. Манꙋ, дин ꙟчепꙋтꙋриле четирей, ꙟтродꙋчирѣ ла Граматикъ ши дин калиграфїе.

Даскалїй де лимба Немцаскъ ши Гречѣскъ аꙋ арътат асемине алор мꙋлцъмире кꙋ тоцй Сколерїй май сꙋс ꙟсъмнацй.